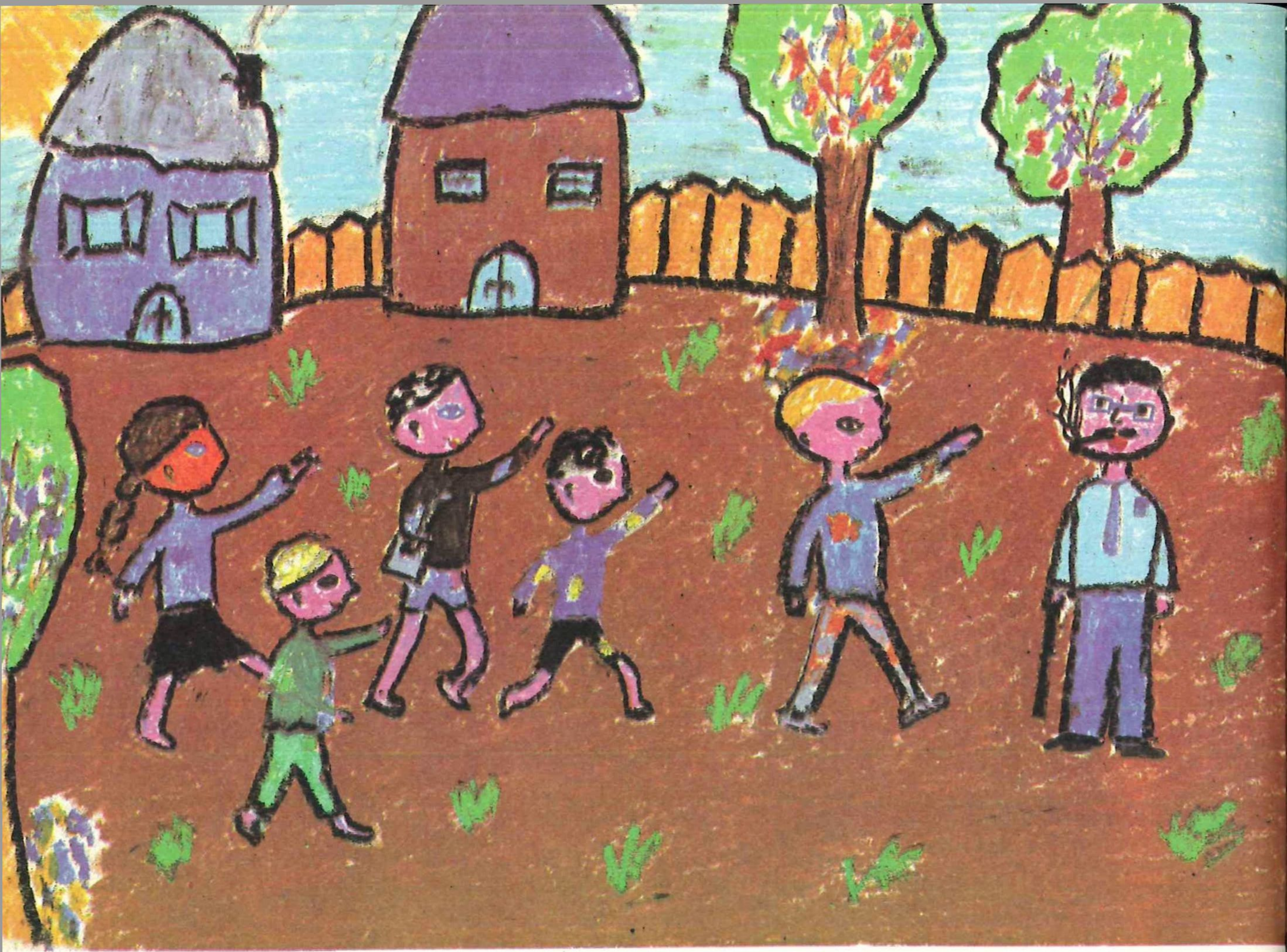
kisdobos

1979. szeptember

Szeptemberi reggel

Simon István verse
(részlet)

Szeptember van — már hűvösebb a fény,
árnyék lapul a kerítés tövén.
De hirtelen a fakó köveken,
mintha virágot hajtana az út.
Virág? — virágnál százszor szebb terem:
jönnek a lányok, a fiúk...

Egy pillanat és mindent feledek,
hogy munkába menet
taposom most a sápadó hegyet,
csak benneteket látlak, gyerekek,
ahogy hajrázva, üvöltve
rohantok, zsibongtok előre;
hátatokon huppog a kis táska,
pálcát tartva a kezetekben, így
kecegtetitek a kert léceit —
iramlotok a sarki iskolába.

Megyek, hangtalan lépdelek, de mintha
nem is előre, valahová vissza
rohannék, szállnék s mellettem szalad
Katica s messze előttünk Grám Pista,
Laci, Feri és szuszog még velünk
a zaj, amely az erdőben letűnt,
a madarak, a bokrok nyugodalma —
Leng a kis cekker, zöld tarisznya lóg
farunkon s büszkén ki-kidudorog
a palatábla mellett ülő alma.

— Harsogva, vígan futó gyerekek,
látjátok, így megyek ma veletek.
Mindegy, hogy bennem nagyobb gyerek él,
s nadrágom szára a bokámig ér,
de olyan jó menni és tudni, hogy
valakik vígan a nyomunkban jönnek,
s levetve percre a komor felnőttet,
játszani veletek a boldogot.

A rajzokat **Tripolszky Zsófia** 4/a és **Farkas Péter** 4/b osztályos tanulók készítették, Budapest, Egry József úti Általános Iskola

Móra Ferenc

A PÉCELI SZÚNYOGOK

Hej, bizony régen volt, amikor az öregapám kis-subáját odaadtam a rongyszedőnek egy szépen szóló körtemuzsikáért. De az meg még régebben volt, mikor az a kis-suba bárány képében ropogtatta a friss füvet a legelőn. Hanem azért legrégebben mégiscsak az volt, amikor a cinkotai bírónak egész istenadta nap egyéb dolga se volt, mint a legyeket hajkurászni egy istentelen nagy légycsapóval.

— Csitt-csatt! — mondta a légycsapó; — csitt-csatt! — mondta a bíró s odacsoszogott nagytelkes bocskorában a pitvarajtó szemöldökfájához, ahol éppen egy kövér dongó pödörgette a bajuszát nagy magabiztában.

— Te leszel a századik — örvendezett a bíró s fölemelte szép lassan a légycsapót, mikor eljajdította magát a századik légy:

— Jaj, te cinkotai bíró, kegyelmezz az életemnek!

Úgy hallottam, mint most hallom, ahogy haragosan rámordult a keményszívű bíró:

— Miért volnék én bíró, ha még az ilyen ingyenélő népségnek is megkegyelmeznék?

— Sose látsz többet, bíró, ha még az egyszer eleresztesz — rimánkodott a dongó —, úgy elmegyek, hogy híremet se halljátok.

— Ugyan hova tudnál menni, te tolakodó szerzet?

— Elmegyek Pécelre szúnyognak.

— Ejha — ejtette le ámultában a bíró az állát —, hát olyan jó soruk van Pécelen a szúnyogoknak?

— Mint halnak a vízben — zümmögte a dongó, s úgy kihessent az ajtón, hogy tán meg se állt volna Pécelig, ha az eresz alatt a fecske be nem kapta volna.

Mindegy azért a cinkotai bíró mégiscsak előkurjantotta a feleségét s a markába nyomta neki a légycsapót:

— Vedd át egy kicsinyég a hivatalomat, te asszony, míg én átszaladok Pécelre. Már csak megtudom, hogy élnek azok a híres péceli szúnyogok.

Úgy láttam, mint most látom, ahogy lehúzta a bocskorát, fölhúzta a sapkáját, tenyerébe szedte a lábát s lélegzetet se vett a péceli határig. Ott éppen egy szántóvető ember tanította fütyülni a pacsirtafiókákat, annak fordult neki a cinkotai bíró:

— Hej, te péceli ember, nem mondanád meg nekem, miért van olyan jó soruk a péceli szúnyogoknak?

— Mi az a szúnyog, atyámfia? — csudálkozott a péceli ember. — Soha hírét se hallottam, azt se tudom, eszik-e vagy isszák?

— No, majd keresek okosabb embert — kiáltotta vissza futtában a cinkotai bíró, s meg se állt a falu közepéig, ott is fölugrott a kút kávájára, a szája elé tette a két tenyerét s akkorát rikkantott, hogy összeszaladt rá az egész falu.

— Hej, emberek, mondjátok meg nekem, miről híresek a péceli szúnyogok?

Egymást támogatták a péceliek, olyan jót nevettek ezen a kérdésen. Bezzeg elfutotta a pulykaméreg a cinkotai bírót.

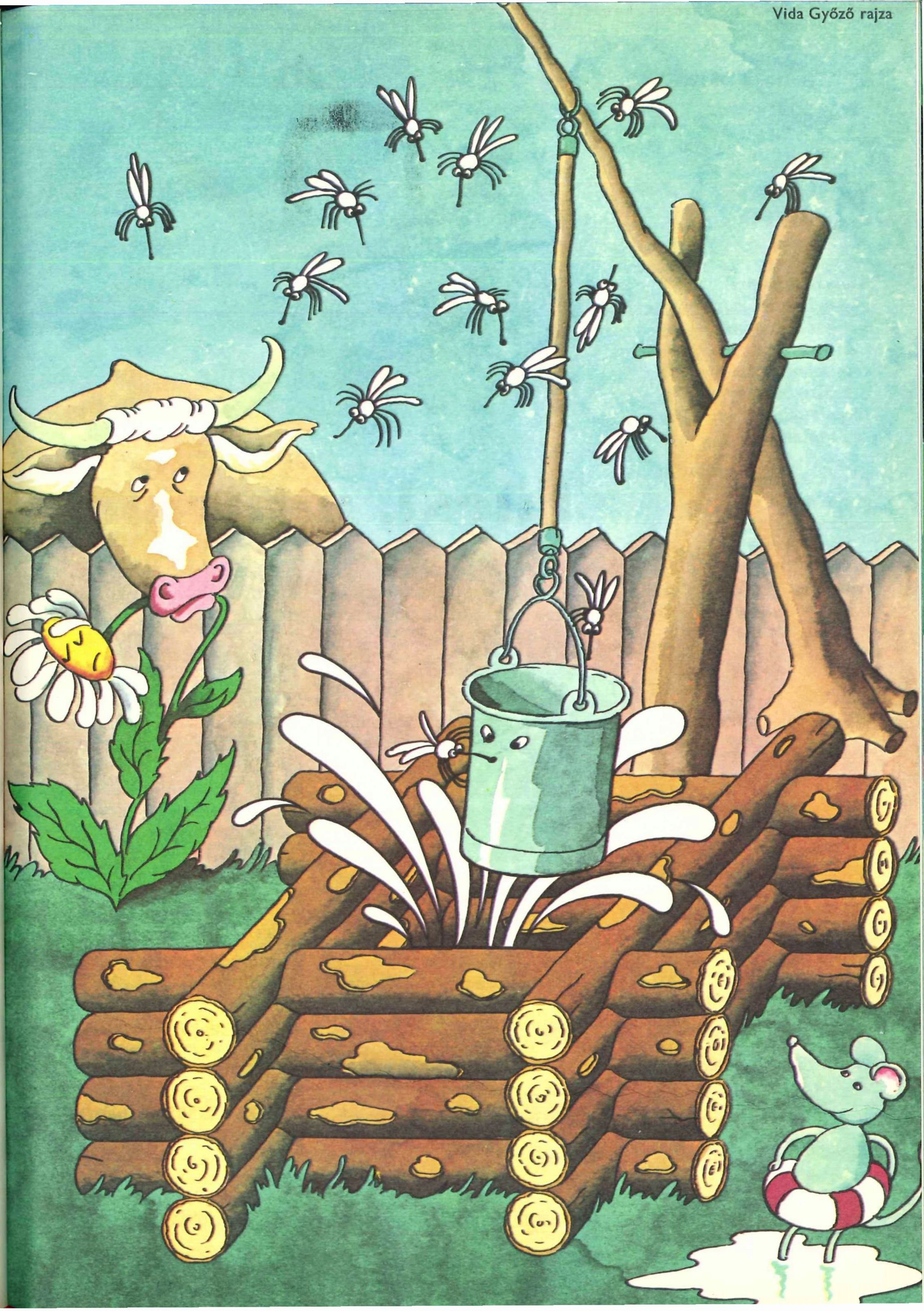
— Száz aranyat adtam volna egy péceli szúnyogért — kiáltotta kétségbeesetten s dühében beledobta sapkáját a kútba. Loccs, odalett a világlátott cinkotai bíró sapkája s fölzavart a víz színéről egy sereg szúnyogot, akik nagy muzsikálva szálltak föl a kútból.

— Zine-zene, zine-zene, száz arany a szúnyogzene!

— Szúnyog, szúnyog! — lelkendeztek a péceliek s boldog volt, aki egyet megkaparinthatott a drága muzsikásokból. Hazavitték őket, kalickába zárták, gondjukat viselték, mint ahogy megérdemli az afféle száz aranyas portéka.

Azóta van Pécelen annyi szúnyog, mint a rojt. Amelyikteknek száz aranya van, vehet belőle. Aki jól tud alkudni, az kilencvenkilenc aranyért is kaphat.

Vida Győző rajza

Fecske Csaba

Erdő

Messzi vadonba'
zúg a fa lombja,
hallgat a gomba,
Rőt avaron,
sombokor alján
dér tüze halvány,
fűbe lapulva
őzpatanyom

Alszik a kőris,
alszik az őz is,
csillagot őriz
éjjel a lomb
Pilled a kis gyík,
csak szeme izzik
Csönd-moha kékül,
s fölkel a Hold

Donkó László

Tiszai nóta

Tisza partja meredek,
nem járják azt a keszegek.

Ott a halász gyalogol,
s ladikol gyors ladikon...

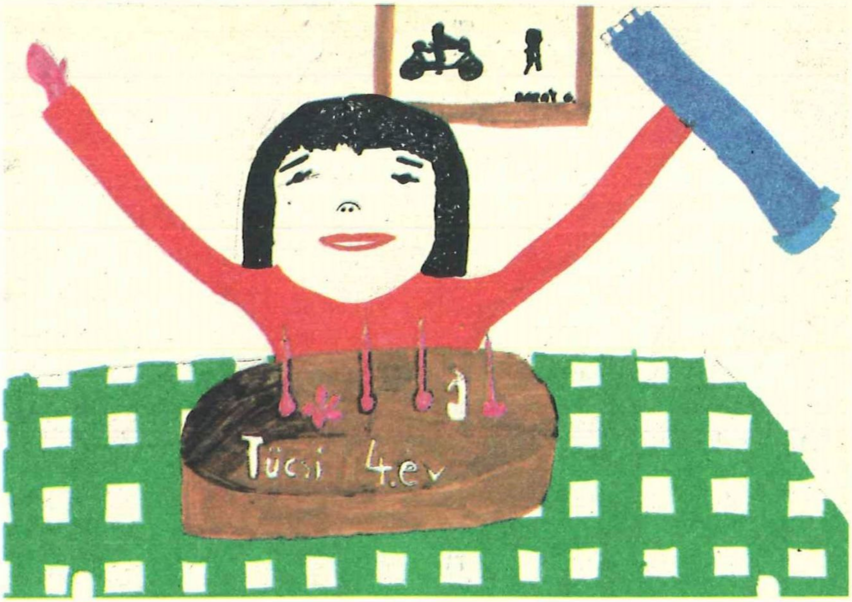
Tisza árja de magas,
ezüstös meg aranyos.

Úsztathatsz ott tekenőt,
foghatsz békát, brekegőt.

Ha megunod magadat,
szórj a vízbe halakat!

Ugrass vízen kavicsot,
ne szegedi papucsot!

Rákot fogjál legelébb,
bömböl, aki belelép!

Bakó Ágnes

Tücsi, a farmer

Tücsi a születésnapjára nadrágot kapott. Méghozzá: farmert, a legutolsó divat szerint! Nem is tudom, hol tett szert a mamája akkora falatnyi farmernadrágra, mint amilyen neki kellett?!

Tücsi rettentően örült. Tüstént fel is próbálta, aztán megkérte a papáját, vegye le a falról a nagytükröt, és állítsa a földre, mert ő mindig csak a fejetetejét látja a tükörben, márpedig ezt a farmert tetőtől-talpig látni szeretné! Tücsi jó alaposan megnézte magát, és elégedetten bólintott:

— Ez olyan! — mondta, majd elkérte a strandkalapomat is. A kalap karimája pontosan a háta közepéig ért, de Tücsit ez szikrányit sem zavarta. Hátrafont karral, lassan és büszkén lesétált a lépcsőn.

Jókora kertjük van. Tíz percig is eltart, míg valaki a végébe ér, különösen, ha az a valaki olyan aprókat lépeget, mint Tücsi. Úgyszólván már csak a nagy szalmakalap látszott, amikor Évi utánaszaladt.

— Gyere! — mondta — Hintázzunk!

— Nem — rázta szalmakalapos fejét Tücsi. — Én most sétálok és fütyülök. — Azzal hátrafont karral tovább lépegetett. Száját összecsücsörítette, s időnként olyasféle hangokat fújt a levegőbe, mint egy rozoga vicinális.

— Akkor gyere, nézzük meg a kis kacsákat! — ajánlotta Évi, mire Tücsi elgondolkodva megállt. Rövid töprengés után úgy döntött, hogy a kis kacsákat meg lehet nézni farmerben is.

— Jó — mondta és odanyújtotta kezét Évinek.

Aki nem járt még baromfiudvarban, el sem tudja képzelni, mi az, hogy hangzavar és felfordulás! A nagyanyu baromfiudvara különösen káprázatos volt. Lakott ott két öreg pulyka: Tercsi meg Tóni. Két öreg kakas: Miska és Marci, három vénséges-

vén tyúk: Katyi, Lina meg Cecil, végül két liba-aggastyán: Gazsi és Gedeon. Nagyanyu ugyanis mindig elkeresztelte az állatait, akik ettől eltekintve háborítatlanul éldegéltek az udvarban. Öregek és méltóságosak voltak mind, a kis kacsákat kivéve.

A kis kacsák nyolcan voltak és Cecil felügyelete mellett, bukdácsolva totyogtak a napsütésben.

— Aranyosak! Icipici kacsikák! — guggolt le hozzájuk Évi. Cecil sandán, gyanakodva pislogott, s hogy Évi nem tágított a kacsák mellől, féltékenyen közelebb jött. Felborzolta a tollát s mérgesen káricált.

— Hess, Cecil! — szólt rá türelmetlenül Évi. — Most nem hozzád jöttünk! — De Cecil meg se mozdult. Ha megfordult egyáltalán valami abban a kevéske tyúkeszében, az éppen az volt, hogy: „A kis kacsák közelébe pedig ne merészkedjék senki! Évi se!”

Az udvar végéből, széttárt szárnnyal, gágogva megérkezett Gedeon is.

— Eredj innen, Gedeon! — tolta félre az útjából Évi, de Gedeon se értett a szóból. Évinek váratlanul ragyogó ötlete támadt.

— Tudod, mit? — mondta Tücsinek —, játsszuk azt, hogy „Rút kis kacsa!” — Rámutatott az egyik kacsára.

— Ez lesz a rút kis kacsa gyerekkorában, és amikor már hattyú lesz, akkor nem ő lesz, hanem Gedeon! Jó?!

— Neem — rázta meg a fejét Tücsi. — Gedeon sose lehet hattyú, mert ő mindig liba volt. Én azt játszom inkább, hogy farmer vagyok.

— Milyen farmer?

— Hát olyan, akinek szalmakalapja van, és sok libája, és sok kacsája! — mondta Tücsi.

Évivel lehetett egyezkedni. Máris futott a szakajtóért.

— Akkor én leszek a farmerné! — kiáltott vissza a válla fölött. Felkapta a szakajtót, s szaporán röpítette szét a felmarkolt szemeket:

— Piii... pi... pi! Piiii... pi.... pi! — ahogyan nagyanyu szokta. A tollasnép pillanatok alatt körülvette, csak Cecil nem mozdult a kacsák mellől.

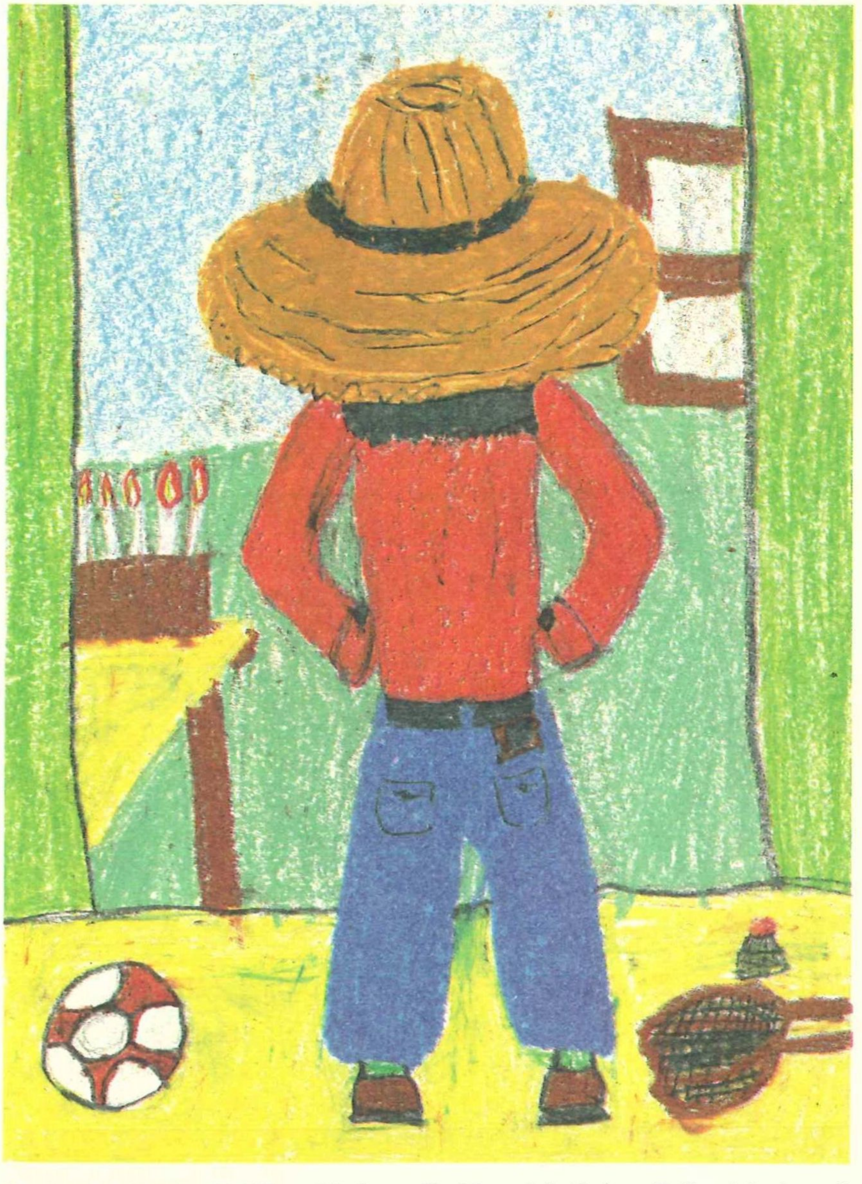
— Farmerné! — rendelkezett Tücsi. — Legyél szíves etessed meg Cecilt is, mert magától nem akar!

— Cecil! Cecil! — csóválta fejét rosszallóan a farmerné.

— Azonnal gyere ide szépen! Aki nem eszik, tudd meg, sovány lesz, akár a kisujjam!

— De beszélhetett Cecilnek! Hiába toppantott a lábával is, az csak annyit mondott: „koty-koty...” — azt is a kacsáknak mondta, mert újabban csak velük törődött. Évi méregbe gurult. Tücsi markába nyomta a szakajtót, hóna alá kapta Cecilt, és minden tiltakozása ellenére betuszkolta a ketrecbe.

— Így ni! — mondta és elé-

A rajzokat **Barát Gellért, Majercsák József** és **Balog Erika** készítették
Budapest, Medgyessy Ferenc úti Általános Iskola

be szórt egy marék kukoricát. — Majd, ha megetted, kijöhetsz.

Cecil szaporán kapdosta csőrével a szemeket. Közbeközbe a kacsákra pislogott. Tücsi éppen akkor vette azokat kezelésbe.

— Ezeket most meg kell tömni! — jelentette ki. — Csak akkor híznak!

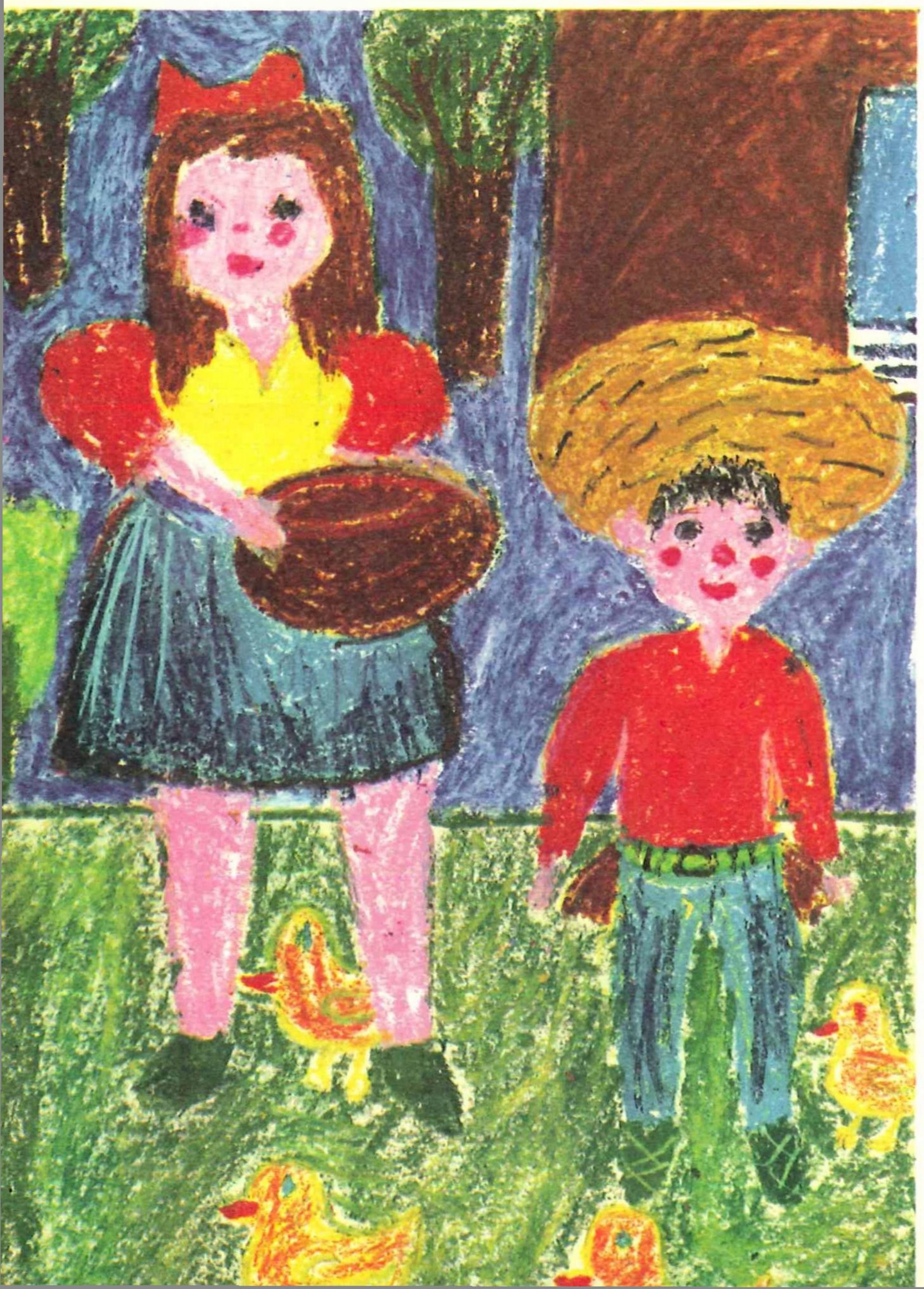
— Én nem tudom, hogyan kell ilyen pici kacsákat megtömni... — mondta Évi vonakodva, mire Tücsi elnézően legyintett.

— Én tudom — közölte. — Én farmer vagyok. Idenézz! — Balkezével kivett egy magot a szakajtóból, a jobbal meg elkapott egy kis kacsát.

Cecil kétségbeesett káricálásba kezdett a rács mögött, de senki sem törődött vele. Tücsi a nyakánál fogva magasba emelte a kacsát, majd nagy kényelmesen leült vele a földre, hogy csőrébe dugja a magot.

Hanem a kacsa nem mozdult! Behunyt szemmel feküdt Tücsi két térde között.

— Ni — mondta meglepve Tücsi —, ez megdöglött... — és rosszalló fejcsóválással másik kacsa után nyúlt.

Cecil most már felborzolt tollal a rácsnak ugrott, és kárált ahogyan a torkán kifért. Tücsi ezalatt magasra emelte a másik kacsát is.

— Sőt! — kiáltotta felháborodva. — Ez is megdöglött!

De akkor már nemcsak Cecil lármázott, visított Évi is.

— Apuuuuu! Anyuuuuu! Nagyanyuuuuu! — visított, s rémülten rántotta fel a földről Tücsit. — Gyere! Meg kell mondani, mi történt! — borzongva a mozdulatlan kacsákra nézett..., és akkor egyszerre csak a kacsák kinyitották szemüket, s panaszos hápogással lábraálltak. Évi elsírta magát örömében.

— Nem döglöttek meg, Tücsi! Csak elájultak!

— Akkor meg kéne őket tornáztatni! — ajánlotta Tücsi, de Évi gyorsan kiengedte Cecilt a ketrecből. Cecil nagy szárnyverdesve és rikácsolással rohant elő a ketrecből. Egyenest Tücsinek ugrott, s kemény csőrébe kapta Tücsi apró mutatóujját.

— Buta Cecíl! — visított Tücsi. — Én farmer vagyok! Nem látod?!

— Juuuuj! — visított Évi s amilyen gyorsan tehette, kirángatta Tücsit a baromfiudvarból. Cecíl, dühös káricálással rohant utánuk. A kapunál aztán megfordult, s békésen kotákolva a kacsáihoz totyogott.

Tücsi jó ideig csendesen állt a kerítés mellett, aztán odanyújtotta kezét Évinek.

— Azt lesheti az a buta Cecil, hogy én még egyszer idejöjjek farmernek! — és sértett büszkeséggel hátat fordított a baromfiudvarnak.

Rákos Sándor versei

Ezer fecske

Távoli partokon,
viola-égen,
elindul a hajnal
fehér ingében.

Csúcsról csúcsra lépked —
fényes uszálya
beleakad itt is, ott is
fába-virágba.

Nézzétek: itt lép a
kert alatt éppen!
Ezer fecske röpül
kíséretében.

Mikorra az égi
házba megtérnek,
a földeken fölhangzik az
aratóének.

Toboz-szedők

Fenyőtobozt gyűjt
Gyurka, Klára —
megtelik a kosárkájuk
nemsokára.

Minden toboznak
nevet adtak:
ezt bölénynek nevezték el,
azt vadkannak.

Diadal lesz az
út hazáig,
a sok toboz-állat ritka
kinccsé válik.

Ily állatok messze földön
nem akadnak.
De élelem hol terem majd
ennyi vadkannak?

Tűzrakó

Tégy a tűzre, hadd lobogjon,
hadd törjön a fellegekbe!
Az árnyakat messze űzze
lánglovasok hősi kedve.

Csillogjon hát, ragyogjon hát
fegyverük nyilalló éle,
ahogy büszkén fölkaptatnak
az ég bársonymezejére!

Perjési Péter 4/c
munkája,
Budapest,
Egry József úti
Általános Iskola

Papp Márió versei

1.

Mostanában
hogy kicsit nagy vagyok
kezdem nem érteni a bácsikat és néniket
mitől öregek még
mikor csak pár évvel
fiatalabbak nálam

2.

Két kézzel se bírom az ablakot betenni
úgy dől a meleg rajta
erősebb nálam
igaz
ha esik
annál is gyengébb vagyok

3.

Egyszer
kavicsot szedtünk
apám meg én
végül a zsákmány
— jó maroknyi —
rám bizatott
s indultunk hazafelé

és én otthon
napokig kerültem a tekintetét
nem szóltam nem kérdeztem
szégyenkeztem

máig sem tudom
mit feleltem volna ha számonkér
hogy magyaráztam volna meg
véletlen volt
nem tehetek róla
hogy az úton
egyet elvesztettem

A harmadik bés verebek

Írta Joó Katalin

Az évnyitón idegenkedve méregették egymást a gyerekek. Legalább nyolc, ha nem tíz iskolából kerültek az új lakótelepre, annak is lilafalú iskolájába.

Azt mondta a tanító néni:

— Szeretném, ha példát mutatnátok a kisebbeknek, elvégre harmadikosok vagytok már! Különben az osztályunk az elsősökével szomszédos.

Szó, ami szó, a vadonatúj harmadik bé ezt a feladatot nem túlontúl nagy lelkesedéssel vette tudomásul! Példaképek legyenek? A példakép nem kergetőzik az udvaron, nem húzza meg a lányok copfját, és nem szól bele a mások beszédébe. Egyszóval nagyon unalmas dolga lehet...

Még nagyon is méregették egymást, amikor egyik délután úttörőbe jöttek. Sütött a nap. Jó lett volna a labdát rúgni, vagy legalábbis pancsolni egy keveset a közeli patakocskánál.

— Hetedikes testvérrajunkkal ismerkedünk, ezenkívül megválasztjuk a tisztségviselőket! — jelentette be a tanító nénijük.

— Mi lesz a nevünk? — kérdezte Jutka Pirkótól, a padtársától, akivel úgyahogy összeismerkedtek már.

Pirkó vállat vont.

— Mi a régi iskolában Pingvinek voltunk... de ennél viccesebb név kellene, mondjuk Pinocchió vagy kormorán...

— Mi az a kormorán? — csatlakozott hozzájuk Zoli.

Pirkó elgondolkozott.

— Azt nem tudom, de szép neve van...

— Jó vicc! — így Zoli —, a nagymamám kutyájának is szép neve van, mégsem adnám egy őrsnek!

— Hogy hívják? — paprikásodott meg Pirkó kedve.

— Hogy, hogy, hogy? Mint minden rendes kutyát... Bundinak!

Ezen egészen az iskoláig nevettek. Bundi őrs, vauuuuu! Ez lenne a csatakiáltásuk, vagy éppenséggel ősi indulójuk. Pirkó meg Jutka felváltva ugatott és vonyított.

— Nem lehet a lányokkal komolyan beszélni! — szögezte le Zoli Gabi barátjának.

Az úttörőszobában tovább javasolgattak. Kicsit félszegen, nagy szünetekkel. Igen gyakran szerepelt az, hogy „nálunk a régi iskolában", vagy „a tavalyi őrsünk". Három őrs alakult. Gabi kifejtette abbéli óhaját, hogy jobb lenne, ha az övék csak fiúkból állna, mert a lányok nem szeretnek focizni, meg indiánosdit játszani, és ő különben a Mohikán ősi nevet javasolja... Erre a fiúk nagy vitába fogtak: némelyek a Robin Hood nevet választották, mások meg a Winnetoura szavaztak. Így végül is Indián őrs lett a nevük.

Tigris nevet választottak tízen. Ők ezt előre megbeszélték. Egyikük elhozta a nagybátyja gépkocsijából a kabala kistigrist. Ezentúl nem az autó ablakában bólogat, hanem kölcsön jön és másodállásban névadóként tisztelhetik.

— Anyu megígérte, hímez majd őrsi zászlót! — ugrált lelkesen az egyik lány.

Pirkó meg Jutka összenézett. Gabi és Zoli is őrstelen volt, nyilván együvé kerülnek. De névtelenek lesznek? Vajon ki lesz a névadójuk?

És akkor v a l a m i történt.

Sok esztendő múlva, amikor Jutka és Pirkó felnőtt volt már, Gabi, Zoli meg a többiek ugyancsak, így mesélte el a lányának Pirkó:

— Az úttörőszoba az első emeleten volt. Azon a délutánon látogatónk érkezett, éppen, amikor a legtanácstalanabbak voltunk. Olyan volt, akár egy picinyke tündér...

Pedig minden volt az, csak éppen nem tündér! Csóró kis veréb kocogott az ablak üvegén, csiripelt néhányat. Talán olyasmit jelzett, hogy ha jön a tél, ne felejtkezzetek el rólam, és népes családomról! Vagy, hogy jó időnk van, messzi még a hideg, bár a hajnalok már ködösek szeptemberben —, de azért jó dolog élni ilyen parányi madárként is!

És akkor Jutka odamutatott az ablak felé. A hirtelen mozdulatra eltűnt a madár. De Pirkó később esküdött, hogy szavazás után visszatért, bólogatott, sőt, még kacsintott is rájuk! Pirkónak mindig élénk volt a fantáziája. Egyszer a csurgó mellett János vitézzel találkozott, és pontosan olyannak találta, ahogyan Petőfi leírta az alakját.

Meglehet, valóban kopogott a veréb. Megtehette. Addigra elhangzott Pirkó javaslata: — A legsemmibb kis madár a veréb, mégis kedves és hasznos. Legyen ez a nevünk!

Valóban, még a legkisebb kisdobos is tehet valamit kedvesen-vidáman, mindig mindennek örülve. Lám, ez a parányi madár átvészel telet, hideget, vidáman csipog, parányi golyószemével tekint a világba. Szívósság[a]
revalósága igazán megteheti ősi madárnak!

— És mi lesz a csatakiáltásunk, meg az induló[n]
kérdezte valaki. Végül Jutka megoldotta:

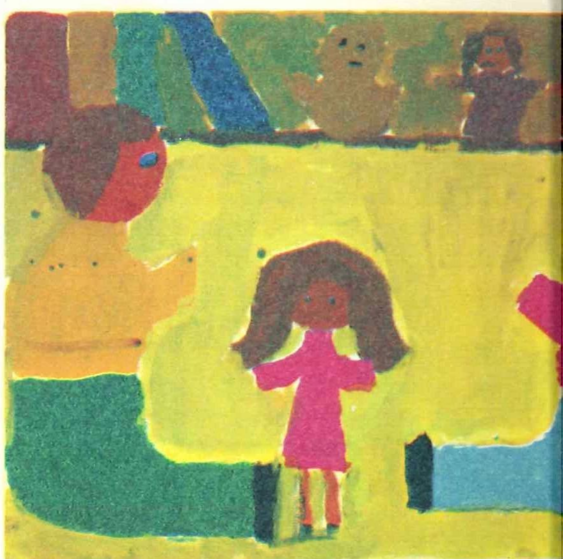
— Majd Pirkó kitalálja! — s hogy Gabi meg Z[oli]
sértődjék meg, hozzátette —, a fiúk segítségével!

Így aztán mire a hetedikes testvérraj megérk[ezett]
közös játékra és ismerkedésre —, a három újdons[ült]
felsorakozott és bemutatkozott nekik: Indiánok,
sek meg a Verebek.

— Indián meg Tigris félelmetesek, de sok k[is]
veréb együtt erősebb — harsogták az alkalmi mon[dást]
Jutkáék. Hazafelé menet Gabi megjegyezte, neki
otthon egy papagájuk. Lehetne az az ősi állat[uk]
végre a madár, az madár, akár papagáj, akár
Kiderült, hogy Jutkának meg egy befőttes üvegbe[n]
balatoni nyaralásból hazahozott kagylója van!

— Én már láttam! Olivérnek hívják! — dicse[kedett]
Pirkó.

Csend lett. Mert egy kagyló, „akit" Olivérnek [hívnak]
— ennél megdöbbentőbbet nemhogy egy őrsnyi
de az egész újdonsült harmadik bé együttesen sem
kitalálni!

A ra[jzot]
Kovács Marian[n]
Nagy Atti[la]
és **Nagy Judi[t]**
tanulók készí[tették]
Kazincb[arcika]
Máj[us]
Általános

Tettekkel a mi világunkért!

Azt játszom képzeletben, hogy az a harmadikos kisdobos, aki jelenleg kilenc esztendős, 2000-ben, az ezredfordulón pontosan harminc lesz. Egy szép napon becsöngetnek hozzá a közeli iskola kisdobosai. Faggatni kezdik. Minden szavára ügyelnek, tán még magnót is visznek magukkal. Neki pedig mesélni kell

Vajon miről mesél majd, ha az 1979—80-as úttörőévről faggatják?

Megpróbálom helyette elmondani!

— 1979-ben, a Gyermekek Nemzetközi Évében, szeptemberben megtartottuk a csapatzászló ünnepét, csakúgy mint máskor. Ez a Néphadsereg napján, szeptember 29-én volt. Bevált szokás, hagyomány, hogy addigra a zászló alá rendeződött a csapat. A rajok készen álltak, az őrsök, ahol kellett, újjáalakultak. Nevük is volt; Pinocchió, Mohikán, Róka, Vadvirág — a pajtások kifogyhatatlanoknak mutatkoztak a névválasztásban. Az őrsi zászló tisztán lobogott, a tisztségek viselői pontosan tudták, milyen feladatuk lesz az eljövendőkben. Az ötletláda teli javaslatokkal, észrevételekkel és ötletekkel. Havonta egyszer megbeszéltük, mi minden gyűlt össze benne.

Az 1979—80-as év jelmondata: TETTEKKEL A MI VILÁGUNKÉRT!

Hogy jelmondatunk megvalósuljon, abban segített a 4 + 1. Ez az elnevezés olyan, akár egy matekpélda! Ebben a mi 4 + 1-ünkben sok minden lehetőség rejtőzött.

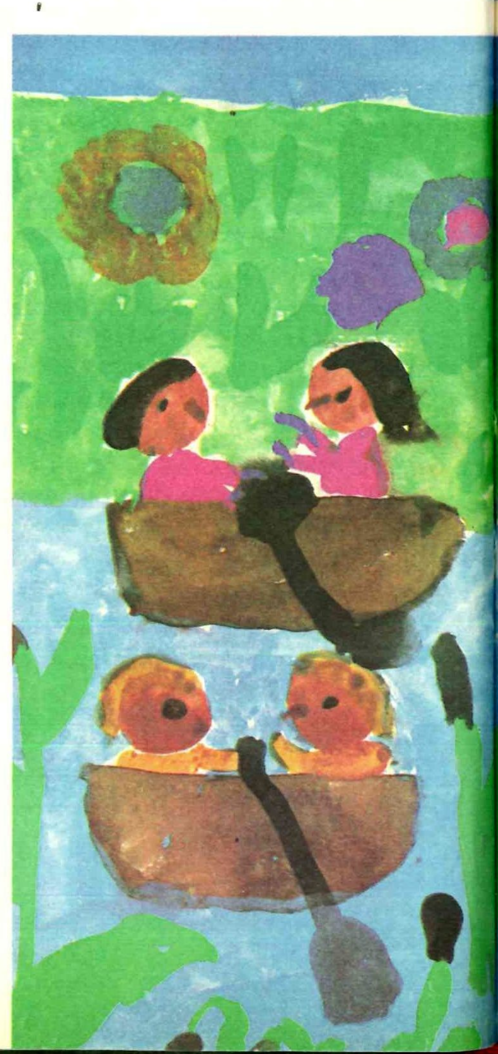
A legelső feladat a négy közül a lakóhely felszabadulásához és az azt követő időkhöz kapcsolódott. Bizony, mai és eljövendő kisdobosok — 1980-ban 35 esztendős lesz a szabadságunk! Innen kapta ez a feladatrész a s z a b a d s á g nevet. KISZ-esek, úttörők segítségével akadályversenyeket rendeztünk és állomásvezetőknek régi úttörőket hívtunk meg, s olyan tanárokat, akik valamikor csapatvezetőink voltak. Általában a régiekre nagyon számítottunk mindig és nem hiába. Sok olyan nyugdíjas, aki a felszabadulás előtt lett felnőtt, jött nemcsak ezekre a versenyekre, hanem minden csapatrendezvényünkre. Meglátogattak minket a párt veteránjai és patronáló üzemeink dolgozói. Meséltek a felszabadulás előtti életükről, és arról, hogyan harcoltak a fasiszták ellen. Még a Partizánszövetségnek is írtunk levelet, s olyan elvtársakkal ismerkedtünk meg, akiknek addig csak a könyveit, visszaemlékezéseit olvastuk. Felkutattuk azoknak a szovjet katonáknak a hozzátartozóit, akiknek az emlékét, sírját ápoltuk. Virágot préseltünk, és földet küldtünk szép szokás szerint rokonaiknak.

Tulajdonképpen nem volt nehéz dolgunk! Ahol a csapatkrónikát rendben vezették, ahol névsorba szedve szerepeltek a felkereshető elvtársak, ott csak folytatnunk kellett azt, amit a felszabadulás tizedik, huszadik, harmincadik évfordulójára a korábbi kisdobosok és úttörők elkezdtek. A címek, fényképek gyűjteményét kiegészítettük csupán, de ez is munka volt, kutatómunka, hiszen az utánunk következőket is segítettük ezzel.

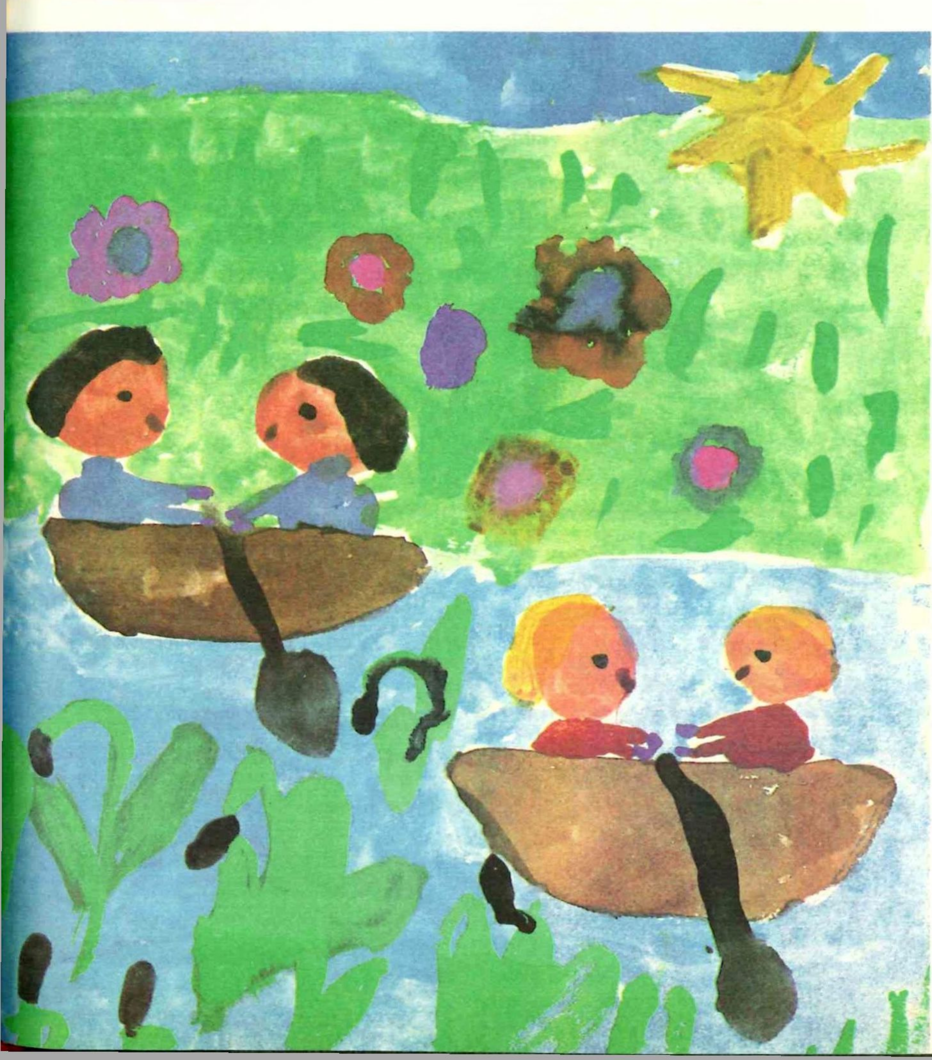
A 4 + 1 második része hasznos cselekedetek végzése volt. Értékeket mentettünk, és értéket teremtettünk. Hogyan? Például — egészen hétköznapi módon — lefestettük napközink rozoga padjait. Persze szakember, szülő irányított bennünket. Közben énekeltünk és bekapcsoltuk az iskolai hangos újságot. Csapatvezetőnk régi magnófelvétellel örvendeztetett meg bennünket. Érdekes volt meghallgatni saját édesanyánk úttörőkori hangját, és édesapa ugyancsak gyerekkori versmondását! Ezek a régi felvételek a „Hang-kincstárban" pihennek, számozva, leltározva. Állandó felfrissítésüket, ápolásukat a közeli laktanya híradós katona ifijei végzik.

A harmadik feladat a sport volt. Játékokat gyűjtöttünk, és megtanultuk azokat. Elhatároztuk, megtanulunk úszni, kerékpározni — ez a túrázásokkor kivált hasznosnak bizonyult! — és sakkozni. Az utóbbi a téli délutánok unalmát űzte el. Reggelenként és esti tévétorna idején az ablakban találkoztunk. Friss levegőn tornáztunk legalább tízpercnyit. Kirándulásainkra meghívtuk az úttörő testvérrajokat csakúgy, mint a patronáló elvtársakat és szüleinket. Rövidebb úton a veteránokra is számítottunk. Hej, azokat a közös szalonnasütéseket még nagyszülő korunkban is emlegetjük majd!

A negyedik feladattal minden nap találkoztunk. Igaz, ennek a köre a család volt. Érthető — az ember családban él, és a család állandóan jelen van, még akkor is, ha személy szerint nincsenek ott. Mert anyu csomagolja az uzsonnát, apuval értekezletre járnak a szülői munkaközösségbe, helyet adnak a kertünk végében az őrsi búvóhelynek, segítenek az őrsi zászlót elkészíteni, és ötletet adnak a csatakiáltáshoz. Ha kedvük van és idejük, elmondják azt, ami úgy kezdődik, hogy: „Tudod, ami-

kor én iskolába jártam és kisdobos, meg úttörő voltam...!"

Hát ezt mesélhetnék a 2000-ben kérdezősködőknek...

Mit mondtok? Hogy a +1 hol marad?

Azzal még várnunk kell! 1979. november 22-én kezdődik a VII. Országos Úttörőparlament tanácskozása Debrecenben. A +1 feladatot onnan kapjátok!

Íme, dióhéjban a következő év feladatai. Ezekre épül a program, amely érdekes, izgalmas, tanulságos, szórakoztató lesz — de csak akkor, ha mindnyájan a szívünket, munkánkat és ötleteinket adjuk hozzá!

A rajzokat
a kazincbarcikai
Május 1. úti
Általános Iskolából kaptuk.
Készítette
Nagy Dóra
és **Takács Ágota**

LUKÁCSY ANDRÁS: népek játékai

A nagy vadászat
/OSZTRÁK JÁTÉK/

Osztrák fiatalok játéka a szabadban. Játéktérül rendszerint fás ligeteket vagy cserjéseket jelölnek ki, olyan terepet tehát, amelyen könnyű elrejtőzni. Minél nagyobb a játéktér, annál jobb, de határait előzőleg pontosan meg kell jelölni.

A játékosok száma nincsen korlátozva. Kezdetben választanak egy vadászt, a többiek az őzek. A vadásznál van a kürt (vagy síp). Kezdéskor mindnyájan a játéktér közepén állnak, és a vadász jelére mind szertefutnak. A vadász igyekszik az őzekből egyet vagy többet leteríteni, azaz megérintéssel elfogni. A leterített őz foglya lesz, és be kell állnia mellé hajtónak. A vadász arra törekszik, hogy már a kezdésnél egy-két hajtót szerezzen, akik aztán szintén leterítenek majd őzeket. A hajtókat valami feltűnő jellel meg kell jelölni.

Az őzek most a játéktér teljes területén szétszóródnak. Igyekeznek minél messzebb kerülni, és jól elbújni. A vadász és a hajtók a keresésükre indulnak. A leterítés csak akkor érvényes, ha valakit kézzel megérintenek; az észrevett játékosnak lehetősége van a futásban keresni menedéket. Sőt meg is nehezítheti a vadász dolgát; fára mászhat, sziklára kapaszkodhat, s minthogy csak kézrátevéssel lehet elfogni, a vadász vagy az egyik hajtó kénytelen utána kapaszkodni.

Időről időre a vadász köteles kürtjébe fújni, hogy az őzeket tájékoztassa hollétéről. Másfajta kürtjelek a hajtóknak szólnak, ezek ilyenkor a vadászhoz gyűlnek, hogy utasításait meghallgassák. Mégis idővel egyre több hajtója lesz, és az őzek száma egyre fogy. Az az őz, amelyik utoljára marad életben — nyert.

Kavics-vadászat
/GÖRÖG JÁTÉK/

Ebben a játékban legalább öten vesznek részt, de nagyobb csoport is játszhatja. A játékosok vonalban felsorakoznak, velük szemben áll a játékvezető. Két kezét mindenki előrenyújtja, és tenyerét összeteszi.

A játékvezetőnél egy kavics van, és a vonal előtt ide-oda sétálva úgy tesz, mintha a játékosok tenyerébe akarná ejteni. Aztán váratlanul valóban belepottyantja valamelyik összefogott tenyérbe. Akihez a kavics kerül, az azonnal futásnak ered, elszalad egy előre kijelölt pontig, és onnét vissza, hogy a kavicsot a játékvezetőnek visszaadhassa. A többi játékos üldözőbe veszi, és megpróbálják elfogni, amíg a mezőnyben van. A vonalon már nem foghatják el. Ha a futó visszatér anélkül, hogy időközben el tudnák fogni, a következő menetben elfoglalhatja a vezető helyét. Ha azonban időközben elfogják, az a játékos lesz az új vezető, aki először megérintette.

Piros teve
/MAGYAR JÁTÉK/

Tevénk három részből áll: első pár lába (1), hátsó (2), feje és törzse. A szaggatott vonalnál vágjátok be a törzset, és a többi részt, s úgy illesszétek össze. A mi tevénk piros színű kartonból készült, de elképzelhető bármilyen színből — sőt tarkán is. Egész karavánt készíthettek belőle! (Sárvári Kálmánné debreceni tanár néni ötlete.)

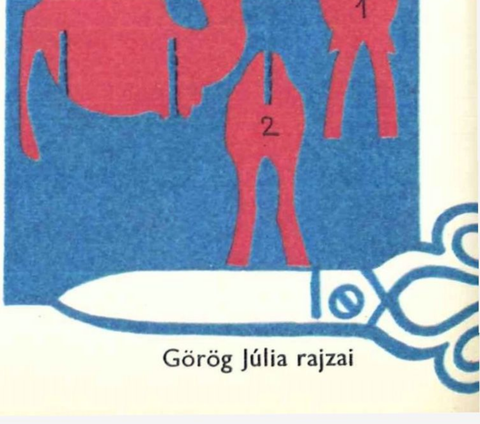
Baromfi-piac
/OLASZ JÁTÉK/

Legalább hat-nyolc játékos játszik. Az egyik játékos lesz a kofa, a másik pedig a vásárló. A többiek leguggolnak, és karjukkal átfogják a térdüket — ők a csirkék.

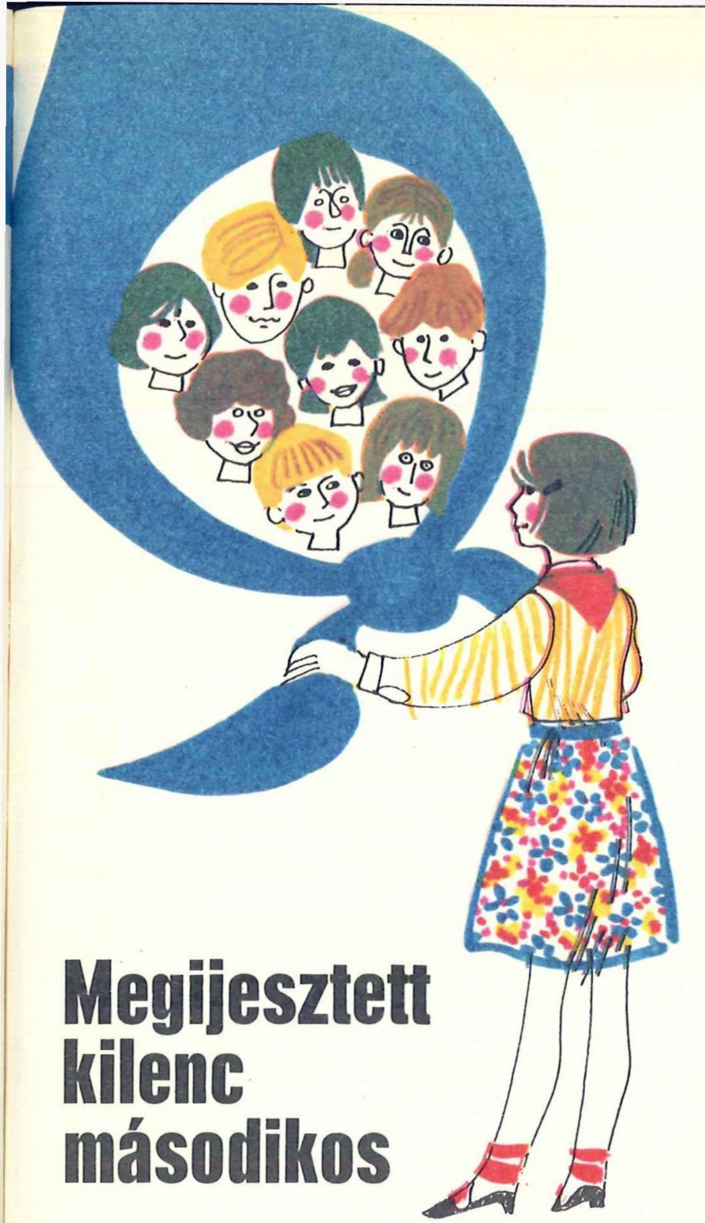
A vásárló a kofa elé lép, és megkérdi: „Van-e csirkéje eladó?” Mire az válaszol: „Hogyne, nagyon szép csirkéim vannak.” Újra a vevő: „Megnézhetném?” „Csak tessék!” Erre a vásárló a csirkék mögé megy, és sorban megérinti őket: „Ez nem tetszik nekem, mert túl öreg.” „Ez rágós húsú.” „Ez nagyon sovány.” vagy „Ez túl bőrös.” stb. Az egyiknél aztán azt mondja: „Ez igen, ezt megveszem.”

Ekkor a kofa és a vevő a kiválasztott csirkét egy-egy karjánál fogva a levegőbe emeli, alaposan meghintáztatják, és így szólnak: „Te jó csirke vagy. Összekulcsolod a kezed, és nem nevethetsz.”

Ha az áldozatul választott csirke mosolyogni vagy éppenséggel nevetni kezd, illetve a térdén összekulcsolt kezét szétnyitja, a játékból kiesik.

Görög Júlia rajzai

Megijesztett kilenc másodikos

Terka csaknem beesett az ajtón. A küszöb állt útjában, mint már annyiszor, ha izgatott volt.

— Képzeld, Mari! A gyerekek téged választottak őrsvezetőnek!

— Engem? Kik?

— Jaj, hát a barátaim! Magyar Gyuri, Ördög Ildi meg a többiek. Tanító néniπk már beszélt is a rajvezetőddel. Ő javasolt, de mondta, hogy azért nem árt téged is megkérdezni a dologról. Most kérdezlek.

— Hallom. És egyáltalán nem tudom, mit feleljek — hűtöttem le Terkát. — Te egymagad sem hallgatsz rám soha, és ha téged megszorozlak tízzel... No, nem, kishúgom.

— De Mari, most nem cipőtisztításról vagy holmi porrongyrázásról van szó. Ez egészen más. És mondd, egyáltalán honnan veszed, hogy engem tízzel kell megszoroznod? Csak kilencen vagyunk. A legtöbben szófogadóbbak, mint én. Igaz, rosszabb is akad nálam — tette hozzá a húgom, aztán igyekezett valami hatásosabb szöveggel folytatni a rábeszélést, de elakadt. Nyilván meglepődött. Szerinte mindig, minden egyszerű. Ez a megválasztás is ilyen lehetett. Az osztálytársai ismertek, mert tavaly mindig én kísértem haza Terkát az iskolából, s olyankor velünk jött az osztály egyharmada. Amikor a rajösszejövetelen kialakították az őrsöket, a vele egy csoportba került fiúk és lányok rám szavaztak. Terka, persze, büszke volt, s ezzel az őrsvezető ügy szerinte lezárult. Hazajött, boldogan elmondta az újságot, most meg, tessék!

Terka hallgatott. Átöltözött és durcás képpel összerámolta a másnapi iskolai holmiját. Én is hallgattam. Olvastam tovább. Illetve végigfutottam a sorokon, de hamar rájöttem, hogy nem értek semmit. Így aztán nem lapoztam, csak tartogattam a könyvemet és gondolkodtam.

Másodikban, év elején még minket sem lehetett volna igazi őrsnek nevezni. Mi azért annak hittük magunkat, örültünk egymásnak, és hamarosan tényleg igaziak lettünk. Igazi, közös örömökkel, igazi, nehéz munkával — igazi barátok. Ők miért ne?

A vacsoránál csupa semmiségről beszélgettünk. Már azon voltam, hogy ezt mondom: „Szép időnk van, nemde?" — csak nem akartam, hogy Terka vagy a szüleim azt higgyék, idétlenkedem. Egyszerűen jó kedvem lett. Beláttam ugyanis, hogy kilenc másodikostól félni gyengeség. A felelősséget latolgatni azonban nem gyengeség. Sőt, kötelező! Mégis csak tudnom kell, mit vállalok, elvégre bíznak bennem. Kilenc másodikos, egy egész alig-őrs!

Úgy intéztem, hogy egyszerre kerüljünk ágyba.

— Terka, figyelsz? Elvállalom. Szívesen leszek az őrsvezetőtök. Csak, tudod, olyan hirtelen jött. Megijedtem egy kicsit.

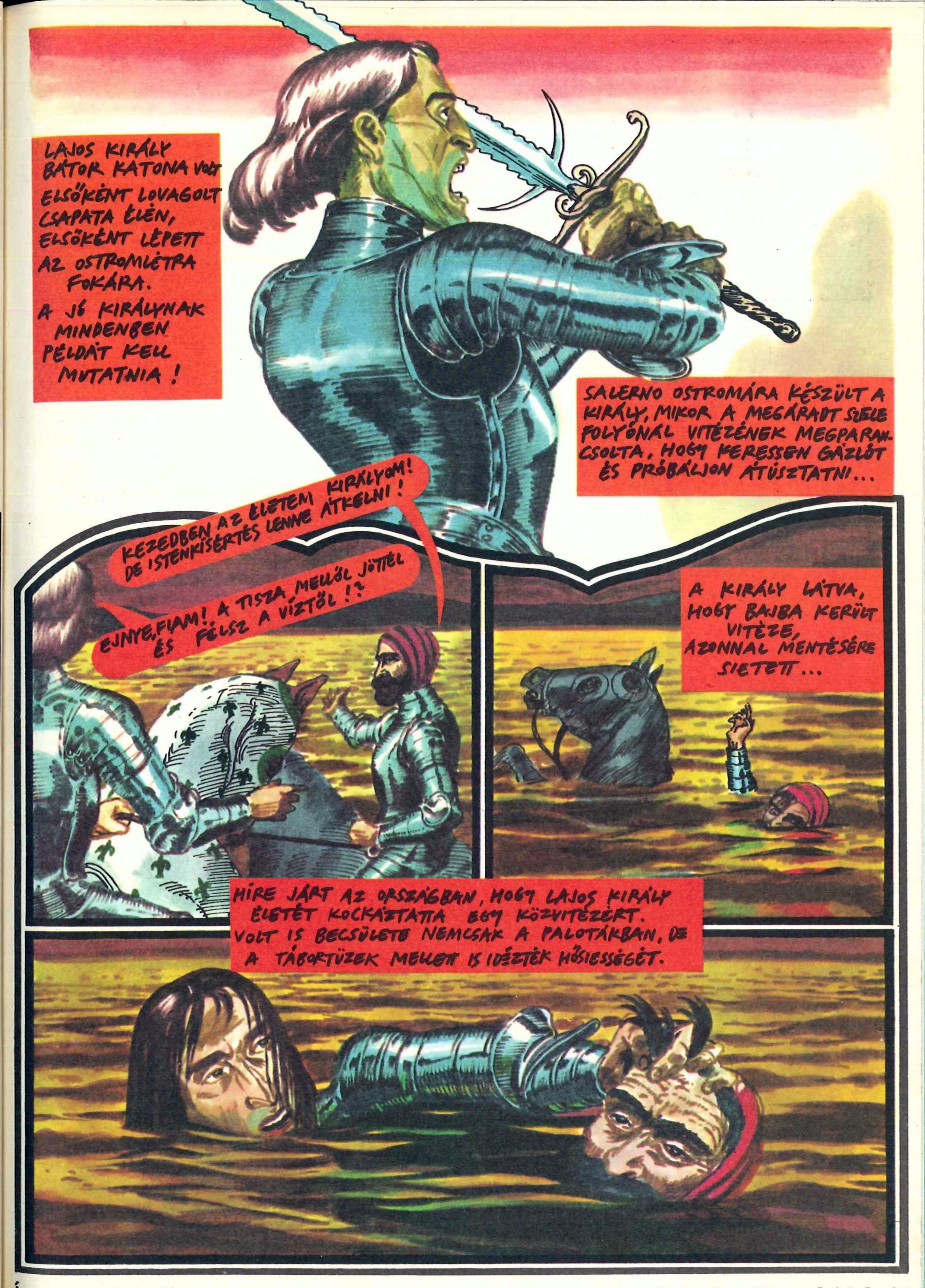
Terka, mint a rugó, pattant fel, és hurrá kiáltással, hozzám vágta a kispárnáját. Én vissza. A párnacsata mégis elmaradt. Terka ült az ágyán és nagy műgonddal rázogatta, ütögette a párnáját. Aztán egy darabig simogatta, mint valami macskát, majd így szólt:

— Szombaton a könyveim mögött is letörölöm a polcot.

— Majd meglátom — feleltem, mint már annyiszor, pedig most hittem a húgomnak. Már két hete kértem, rakja rendbe egy kicsit a könyveit, és legalább néha törölje le a polcát.

Máris Mária, őrsvezető

MAGYAR TÖRTÉNELMI MONDÁK
GYARAPÍTSUK ORSZÁGUNKAT
AZ ÁRPÁD NEMZETSÉGÉBŐL VALÓ KIRÁLYOK UTÁN ANJOU KÁROLY RÓBERT KERÜLT A TRÓNRA.
AZ ORSZÁGOT SZÉTHULLÁS FENYEGETTE DE Ő RENDET TEREMTETT; MEGTÖRTE A KISKIRÁLYKODÓ FŐURAK HATALMÁT.
GYARAPÍTOTTA HAZÁNKAT...
FIAM, LAJOS, TE FOLYTASD ORSZÁGGYARAPÍTÓ MUNKÁMAT!
LAJOS KIRÁLY TESTVÉRÖCCSÉT, ENDRE HERCEGET, A NÁPOLYI TRÓNÖRÖKÖSNŐ FÉRJÉT, FELESÉGE TUDTÁVAL GALÁDUL MEGGYILKOLTÁK...
ELÉGTÉTELT VESZEK ÖCSÉM HALÁLÁÉRT!

Írta: Papp László

Rajzolta: Nagyvári László

Dobra verjük

Csirke bazsalikommal. Nemrégiben ételbemutatót tartottak a nyíregyházi 5. számú iskolában. A Nemzetközi Gyermekév alkalmából megrendezett különös kiállítás zsürije is a gyerekek közül került ki. A bírálók kóstoltak, újra kóstoltak, majd döntöttek. Íme a végeredmény: a legfinomabb a bazsalikomos sült csirke és az almás piskóta, csokoládés öntettel — holtversenyben. Végre egy zsüri, amelynek nem a helyzete volt nehéz, hanem a szíve, amiért nem fért több bírálni való a pocakjába!

Csibészke grund. A népszerű rajzfilm figura nyomán így nevezték el a Somogy megyei Marcali új sportpályáját. A Berzsenyi lakótelep büszkeségét a Nemzetközi Gyermekév tiszteletére nyitották meg. Építését a Somogy megyei Állami Építőipari Vállalat marcali, 42. számú építésvezetősége kezdeményezte. A hatméteres dróthálóval bekerített, ezerhatszáz négyszögöles területen kézilabda-, kosárlabda- és focipálya várja a gyerekeket. A másfélmillió forintot érő Csibészke grund költségeiből egymillió forintot társadalmi munka teremtett elő.

Eszperantisták. A nagykanizsai Fabik Károly Úttörőház nemrég szervezte meg a dunántúli eszperantista úttörők első találkozóját. A baráti összejövetelen volt műsor, kirándulás és minden, ami egy sikeres találkozón lehet — csak éppen a kisdobosok hiányoztak. Pedig nekik sem éppen haszontalan dolog tudni az eszperantóról: a lengyel Zámenhof azért szerkesztette meg ezt a könnyen megtanulható, nemzetközi nyelvet, hogy segítsen a nyelvi korlátok áttörésében, a világ népeinek közeledésében.

Ki a leggyorsabb? Ezt igyekeztek eldönteni nemrég Galgamácsán a kisdobosok futóversenyén. A járási vetélkedőn száznyolcvan kisdobos állt rajthoz és igen szép időeredményekkel végzett. A Pest megyei község kisdobosvezetői és testnevelői elhatározták, hogy a versenyt ezután gyakrabban megszervezik.

Ha elájul valaki. Akár elájul, akár más baleset éri az embert, jól jön a gyors segítség, az elsősegély. Így gondolták ezt az óbudai kisdobosok is, akik beneveztek a harmadik kerületi kisdobosok egészségügyi vetélkedőjére. A versenyző tizenhárom csapat közül a Mókus utcai ének-zene tagozatú iskola öttagú kisdoboscsapata szerezte meg a győzelmet. A budapesti vetélkedőn 22 kerület csapatai közül ugyancsak ők versenyeztek a legeredményesebben. Gratulálunk!

A kalinyiniakért. A Szovjetunióban élő kalinyini úttörők levélben kértek segítséget elhatározásukhoz: minden emléket összegyűjtenek Kalinyinról, hazájuk és megyéjük nagy szülöttéről. Kalinyin megye testvére a magyar Somogy. Kaposváron városrészt neveztek el Kalinyinról, s a szovjet pionírok erről a városrészről is szeretnének minél többet megtudni. A Vörös Hadsereg úti iskola József Attila Úttörőcsapata vállalta a fényképek, újságban megjelent írások, jelvények és más dokumentumok összegyűjtését. Eredményes búvárkodást kívánunk!

Rejtvényfejtők figyelem! Ebben az évben kilenc hónapon át vesztek részt a rejtvények megfejtésében. Beküldeni csak három alkalommal kell. Az első három hónapit (szept., okt., nov.) novemberben, a második harmadot (dec., jan., febr.) februárban, a márciusi, áprilisi és májusi megfejtéseiteket pedig május végéig adjátok postára. Tanácsoljuk, hogy minden hónap valamennyi rejtvényét fejtsétek meg, írjátok le rögtön egy levélbe, tegyétek bele a rejtvényoldal bal felső sarkán található számot is; beküldeni csak a fenti időpontban kell. Válaszul egy-egy képeslapon közöljük, hogy a három hónapból mennyit fejtettetek meg helyesen. Az év végéig jól őrizzétek meg ezeket a lapokat, nemcsak azért, mert ezekből fogjuk megállapítani kilenc havi szorgalmas munkátok eredményét és az érte járó könyvjutalmat, hanem azért is, mert a három képeslap egymáshoz illesztve ..., no, de ezt majd meglátjátok az év végén.

Emlékeztető egész évre. Ha a **melléklet** rajzait kivágjátok a, „mintarajz" szerint rakjátok össze legyezőként. A zöld karikák közepét lyukasszátok ki és fogjátok össze a legyező félbehajtott piros nyelével. A fehér lyukakon dugjatok át egy iratkapcsot és a hátoldalon hajtsátok szét a szárát. A négy feladatkör rajzban leolvasható, a „+ 1"-ről a lapban olvashattok. Ha a feladat ismertté válik, akkor a legyező kérdőjeles lapjára ti magatok rajzoljátok rá.

Kanizsa József

Csillag-lovaglás

Apu, enyém az a
fényesszőrű csillagparipa
Hadd vágtassam
vele a nevetős Holdra

Vágtass fiam
Tiéd a Hold kincse
Ha fölértél
mégegyszer tekints le

Kedves Paprika! A Nemzetközi Gyermekév alkalmából egy bolgár kislány érkezett hozzánk vendégségbe.

Mi sajnos nem tudtunk bolgárul, ő nem tudott magyarul. A neve: Rumjána Todorova. De hogy kell őt szólítani? Szerencsére amint megjött, saját magára mutatott, és azt mondta: Rumi. Erre én is magamra mutattam és mondtam: Coffi. Így, mutogatva remekül megértettük egymást. Megmutattam neki a várost, aztán játszottunk

otthon. A baj este 7-kor kezdődött. Megkérdeztem tőle mutogatással, hogy éhes-e, szomjas-e? Ingatta a fejét. – Álmos vagy? – kérdeztem. Bólintott. Megijedtem. Rumi biztosan beteg, hiszen vacsora nélkül, azonnal le akar feküdni! Gyorsan megágyaztam – de Rumi nem feküdt le. Eltűnt! A konyhában találtam rá: jóízűen

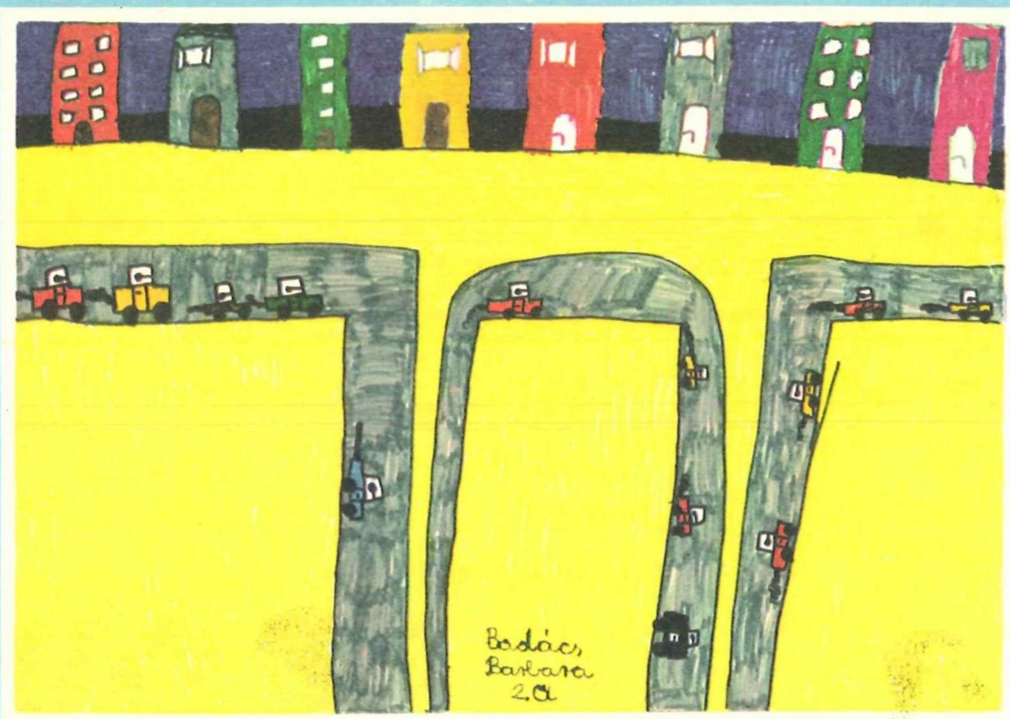

vacsorázott... Nem értettem semmit! Szerencsére betoppant Juli-Puli, és nagyot nevetett rajtam. – Coffi! Te nem tudod, hogy a bolgároknál fordítva van az IGEN és a NEM? Ha bólint, az nemet jelent, ha ingatja a fejét, az igent. – Képzeld, Paprika, egy hét múlva már én is fordítva ráztam a fejemet... Persze nem baj, ha gyakorlom, mert úgy megszerettük Rumit, hogy jövő nyáron szüleimmel meglátogatjuk Bulgáriában. Szia, Paprika! Írj! Coffi

Marék Veronika munkája

Badács Barbara munkája, Pécs, Bánki Donát Általános Iskola

Postafiók 100

Júniusban, tanév végén a budapesti XI., Egry József utca 3—11. számú általános iskola negyedik bé osztálya fogalmazást írt tanítóikról. A legjobbakat elküldték szerkesztőségünknek. Szeptemberi legelső postafiókunkat — gondolom — nem is kezdhetnénk ideillőbb levelekkel. Íme, néhány részlet:

„Margit néni elsőben és másodikban volt velünk. Fáradozását nagyon meg kell köszönnünk, hiszen az írás-olvasás tudományát tőle kaptuk. Napközis tanáraink — Éva és Irénke néni — átnézték feladatainkat, kikérdeztek bennünket. Mégis maradt időnk a játékra! Sokat olvastunk közösen is, és játszottunk az udvaron. Megtanultam tőlük, hogy jó beosztással mindenre jut időnk. **Noszticius Vilmos**".

„Margó néni osztályfőnökünk és kisdobosvezetőnk volt. Ha valami nem tűnt érdekesnek, ő valamilyen ötlettel azzá tudta tenni. Dicsér és büntet, de csak akkor, ha valaki valamelyiket megérdemli. **Korompay Zsolt**."

„Kicsit rossz arra gondolnom, hogy elválok az alsó tagozattól és valami új kezdődik az életemben. Nem felejtem el legelső tanítóimat, bár biztosan megszeretem őket is, akik majd felsőben tanítanak. Az én véleményem az, hogy minden tanár és minden felnőtt, aki a gyerekeket szereti, csak jó ember lehet! **Dobos Angéla**."

A fogalmazások olvasása közben támadt az az ötletem, hogy megkérem lapunk kisdobos és úttörő olvasóit: **írjatok nékünk tanítóitokról, tanáraitokról, kisdobos- és úttörővezetőitekről!** Csokorba gyűjtve 1980 júniusi számunkban — a pedagógus napra — közöljük a legjobbakat. Külön öröm, ha rajzot is mellékeltek a levélhez. A borítékra írjátok rá a „T" betűt, mely tanítót, tanárt és nem tanulóvezetőt jelent. Határidő: 1979. november 15. A legszebb munkák könyvjutalmat kapnak, és természetesen közöljük azokat.

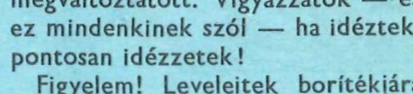
Az egri 5. számú iskola (Szovjet Hadsereg út 57.) két harmadik bé-be járó kisdobosa küldte el nékünk beszámolóját.

„Egyik szombat hajnalán horgászni mentünk. Nagyon jól felkészültünk erre a nagy kirándulásra. Mikor megérkeztünk, kerestünk egy alkalmas helyet, ahol letelepedhetünk. A testvérem pillangót akart fogni, de nem sikerült néki. Anyu sok szép virágot szedett. Apuval kettesben figyeltük a botokat, van-e kapás? Egyszer felkiált: — Gyertek, segítsetek! Kis idő múlva kirántott egy hat és fél kilós nagybajuszú harcsát! No, ebből jó vacsora lesz — gondoltam magamban!" **Horváth Zoltán.**

„Édesanya este elkészítette a csomagokat. Reggel hétkor indultunk Bélapátfalvára. Mihelyt felértünk a kis házhoz, lerámoltunk, nagyon éhesek voltunk. Elsétáltunk a forráshoz. Mire visszaértünk, édesapa ebédet készített — mondhatom, igen finomat. Pihentünk a szabadban. Estefelé nyársot faragtunk és szalonnát sütöttünk. Hiába, nincs jobb, mint az, ha együtt a család!" **Bóta Katalin.**

Érdekes levelet kaptunk **Kovács Andreától** (Tatabánya, Dózsakerti 1. sz. ált. isk.). Mint írja, furcsa neveket keresett, és talált is Fazekas Anna Hercsula című könyvében az egyik versben. A vers címe három furcsa név: „Barabás, Kunigunda, Tivadar". Le is írja Andrea a verset, csak az a baj, hogy hibásan: több sort kihagyott, más sorokat pedig megváltoztatott. Vigyázzatok — és ez mindenkinek szól — ha idéztek, pontosan idézzetek!

Figyelem! Leveleitek borítékjára el ne felejtsétek rárajzolni a tartalma szerinti titkos jeleket! Aki levelező társat keres: (boríték), ha úttörőtettről adsz hírt: (nap), beszámoló a szülőföldről: (tulipán), mese, dal, játék: (violin-kulcs), MIT TESZÜNK A MI VILÁGUNKÉRT rajzokhoz: (Felkiáltójel).

Minden kedves olvasónknak és levelezőnknek jó tanulást, sok-sok tudást és érdekes kisdobos életet kívánunk:

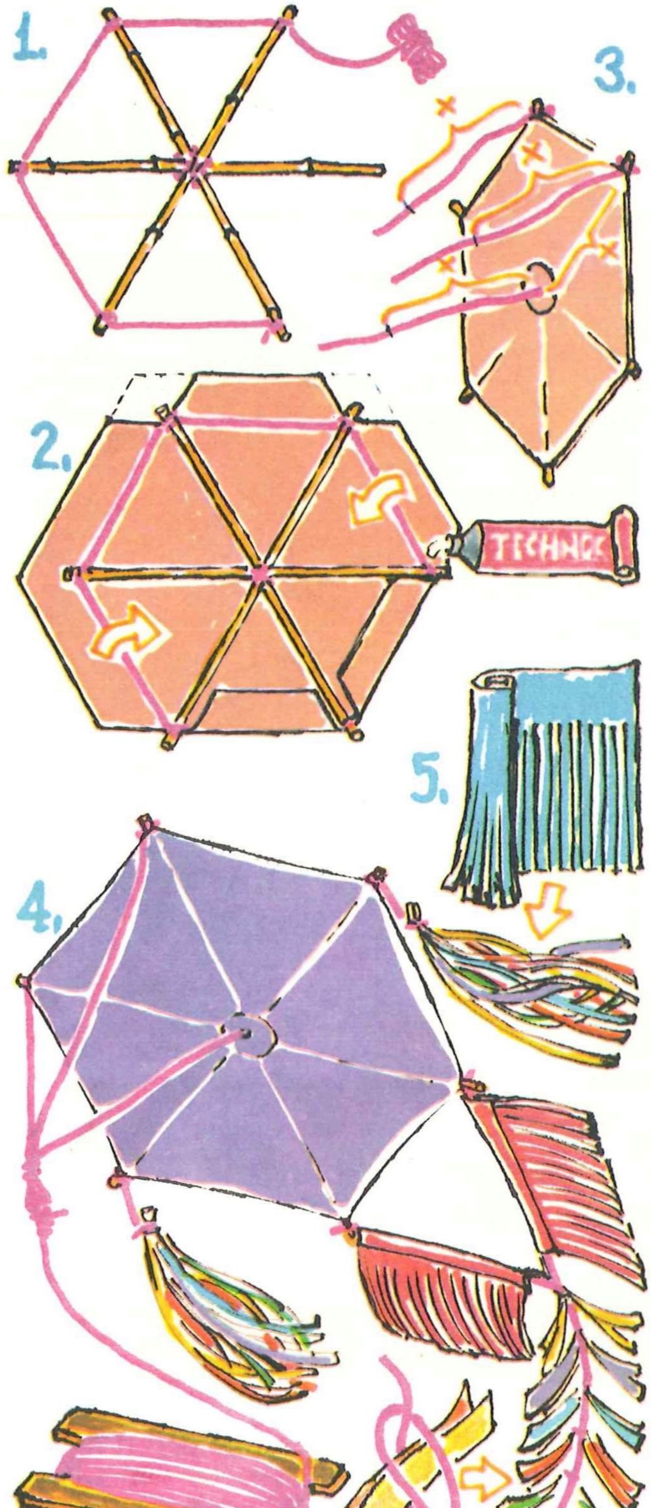
Kisdobos

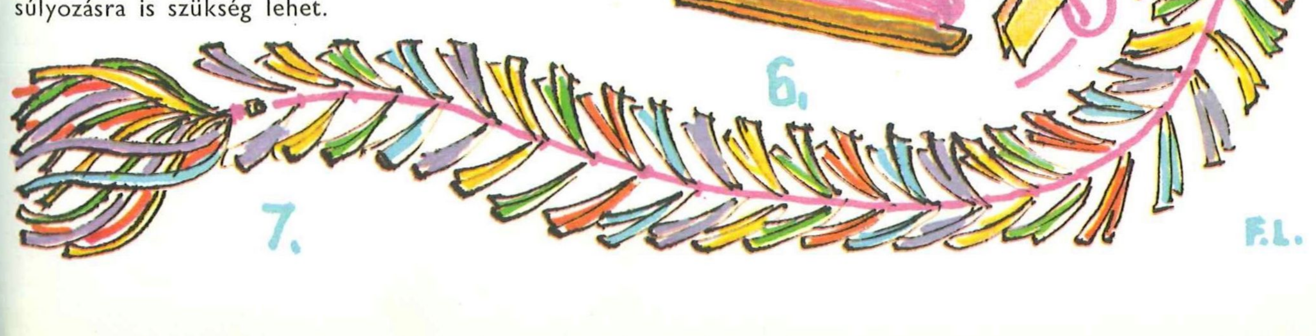
Ferkai Loránt: Sárkánykészítés

A magasra repülő sárkány váza három vékony, egyenes nádszál, jázminvessző, modellező-léc. Ha nagyobbat akarsz, hossza legyen 60 cm, de 40—50 cm is megfelel. A három lécet **pontosan** középen kötözd össze vékony zsineggel, majd ugyanezzel keretezd körül a hatszögletesre állított vázléceket (1. ábra). A kész vázat fektesd vékony csomagolópapírra vagy erősebb színes selyempapírra, és úgy rajzold, vágd körül ollóval, hogy a zsinór mellett legalább 2—3 cm széles „ragasztófület" hagyj meg (2.). A bekent sávokat a zsinóron áthajtva sima, feszes hatszögű lapot kapsz.

Fektesd most a hátára a papírral bevont vázat, közepére ragassz kerek erősítő papírköröcskét, ezt szúrd át és a lyukacskán átdugott zsinórdarabot — hossza kicsit legyen több mint a lécek félhosszúsága, a 3. ábrán „X" — kösd a léckeresztezési ponthoz. Még két, ugyanekkora zsinórdarabot kötözz két szomszédos lécvéghez. A három „kantár"-szálat fogd pontosan egyenlő hosszúra és csomózd őket egybe, fülesen; e hurokba kötöd majd a röptető zsinórt, ami vékony, nagyon hosszú zsinór legyen, akár egy egész gombolyag kenderspárga, befőttkötöző zsineg. A zsinórozást akkor végezted helyesen, ha repítés közben nem látod a lécvázat, ami tehát hátulra kerül (3.).

A felkantározott, röptető zsineggel felszerelt kész sárkányt a 4. ábra mutatja. A zsinórt célszerű farostlemezből fűrészelt tartóra tekerned; a gombolyagba tekerés sok időt vesz el „sárkányozás" közben. E rajzon láthatod azt is, hogy a sárkányon egyensúlyozó „szervek" is vannak: kétoldalt a lécvégekre kötözött fülek, vagyis színes selyempapírból vagdosott-tekert bojtok (5.), esetleg sokféle színű selyempapírcsíkokból összekötve, valamint az igen fontos farok (6.). A repülő sárkányt a hosszú és súlyos farok tartja nyugodt, kiegyensúlyozott helyzetben. Ha rövid, könnyű a farok, sárkányod ide-oda csapkod, végül levágódik a földre! Legyen ezért a hossza a lécek öt-hatszorosa! S hogy milyen a sárkányfarok? Zsinegbe hurkolt két-három arasznyi, kétujj-széles selyempapírcsíkocska, mint az a rajzokból kiderül. A farok végére (7.) jókora bojtot köss; erős szélben még külön súlyozásra is szükség lehet.

1 Szeptemberi fejtörő

Pótold ki

a függőleges sorokba írt nevek hiányzó első betűit és olvasd össze az első sort.

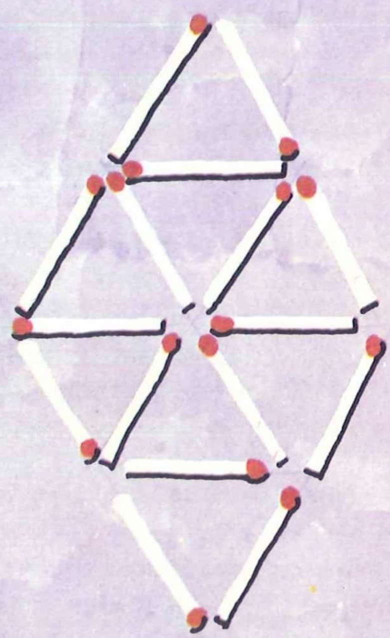
I	S	K	O	L	A	T	Á	S	K	A
l	a	a	sz	a	n	e	r	i	i	n
i	n	t	k	c	t	r	p	m	n	n
k	y	u	á	k	a	é	á	o	g	u
e	i	s	r	ó	l	z	d	n	a	s

Játék a szavakkal

Kiválasztunk egy szót, majd egy betűjét megváltoztatjuk úgy, hogy értelmes szót kapjunk. Így pár lépés után valami egészen más fogalomhoz jutunk. Pl.: láb-láz-ház-háj-hej-fej. Eljutottunk a lábtól a fejig. Jussatok el a LIBA szótól a RÓKA szóig. Sokféle megoldás lehetséges. Minél kevesebb lépésre van szükség, annál jobb.

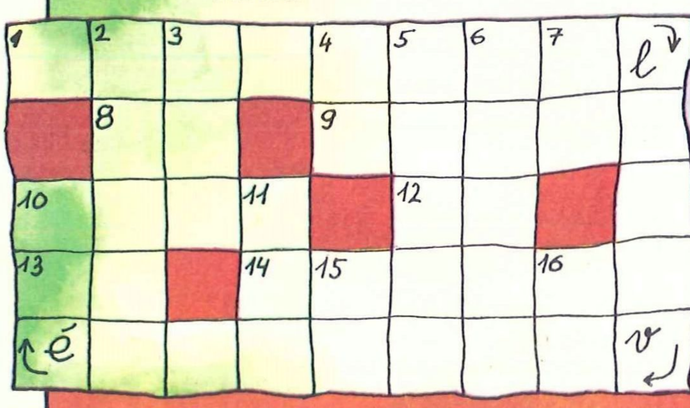
Gyufarejtvény

Rakjátok ki gyufából ezt az ábrát. Nyolc háromszöget kaptok.
Vegyetek el 2 gyufát úgy, hogy 6 háromszög maradjon.
Vegyetek el 3 gyufát úgy, hogy 6 háromszög maradjon.
Vegyetek el 4 gyufát úgy, hogy 6 háromszög maradjon.

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Jelmondat az úttörőcsapatok ez évi programjához (a nyilak irányában körben folytatva). 8. Gramm rövidítése. 9. Visszafelé névelővel írásjel. 10. Házi szárnyas. 12. UH. 13. Sír. 14. Nem falusi.
Függőleges 2. ...-másik. 3. Csúnya, összekeverve. 4. Fordított személynévmás. 5. Visszafelé eladni valónk. 6. Hazugságot talál ki. 7. Eper fele. 11. KVU. 15. Fa része. 16. Kötőszó fordítva.
A keresztrejtvényből **csak a jelmondatot** kell a levélben leírnotok.

Rejtvényfejtők figyelem! A Dobra verjük oldalon olvassátok el a nektek szóló üzenetünket.

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXVIII. 7. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 660-162
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: dr. Petrus György
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1., közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 50,— Ft, I. félévre 30,— Ft, II. félévre 20,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 79.0579. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
INDEX: 25.442
HU ISSN 0450-3287
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címlap **Vincze Rita** 3. o. tanuló munkája, Kazincbarcika

EGY LUSTA ELSŐS ELALUDT LECKEÍRÁS KÖZBEN.
ŰRÁLOM
Pozsgai Tünde győrsövényházi,
Horváth Andrea mosonmagyaróvári,
Dunai Rita gombai,
Csala Imre szegedi,
Illés László barabási
kisdobosok ötlete nyomán
Rajzolta Vida Győző
A CERUZÁJA AZONBAN ÁLMÁBAN TOVÁBB ÍRTA A BETŰKET.
HÉ! MEGÁLLJ!
BESZÁLLÁS!
10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
INDULÁS!

ISMERETLEN TÁJRA ÉRKEZETT.
A BETŰK BOLYGÓJÁRA KERÜLTEM!
TÉGED KERESLEK!
MARS VISSZA A FÜZETBE!
NEM IS OLYAN UNAL-
MAS EZ A LECKEÍRÁS!
vége